

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 10/11/2023 14:39
Sayı: E-120.07.03-1322029
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'nin YÜZÜNCÜ YILI

Sayı : E-85112434-610-4402355

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 31.08.2023 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1274984 sayılı yazınız.
b) 05.09.2023 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1277520 sayılı yazınız.
c) 08.09.2023 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1279689 sayılı yazınız.
ç) 19.09.2023 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1285319 sayılı yazınız.
d) 18.10.2023 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1303846 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (15 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: C985A1B9-A9B8-4098-A14A-C0927137BB3C Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys>

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Hasgül ÇAKAN
İşletme İşçisi

**DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN OSMAN CENGİZ ÇANDAR'IN 7/3632
ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

4 Temmuz 2015'te UNESCO Dünya Mirası olarak tescillenen "Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı"nın en önemli unsurlarından olan Diyarbakır Surları, Sur İçi bölgesini çevreleyen 82 dış burç ve İçkale'yi ayıran 19 burç olmak üzere toplam 101 burçtan oluşmaktadır. İçkale surlarıyla beraber 5.800 metreyi bulan Diyarbakır Surları'nın büyük bir kısmı hala ayakta olup 2015 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne dahil edilmiştir.

Diyarbakır Surları'ndaki proje ve uygulama çalışmaları, Bakanlığımız Makam Oluru ile oluşturulan, ulusal ve uluslararası düzeyde çalışmaları bulunan, restorasyon, konservasyon, malzeme korunması konusunda uzman, mimarlık, inşaat mühendisliği, şehir ve bölge planlama uzmanı, arkeolog, kimya mühendisliği ve jeoloji alanlarında uzman akademisyenlerin danışmanlığında yürütülmektedir. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen çalışmalar sahada Diyarbakır Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü denetiminde sürdürülmektedir.

Bu kapsamda, 2017-2021 yılları arasında Diyarbakır Surları'nın projelendirme çalışmaları 2 etap halinde tamamlanmıştır. 73 adet burç ve 4.517 metre ara sur duvarlarının projeleri hazırlanarak Bilim Komisyonu ve Koruma Bölge Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Bunu takiben, 2020 yılından itibaren, 6 etap halinde 37 burcun restorasyon uygulamaları başlatılmıştır. İlk 3 etapta, 18 burcun restorasyonu tamamlanmıştır. 4,5 ve 6. Etaplarda ise 16 burcun restorasyonu halen devam etmektedir.

06.02.2023 tarihinde yaşanan deprem felaketinde orta derecede hasarlı olarak değerlendirilen Diyarbakır Surları'nda deprem kaynaklı hasarlarını giderilmesine yönelik, Genel Müdürlüğün 2023 Mali Yılı Yatırım Programında "Deprem Bölgesinde Bulunan Kültür Varlıklarının ve Müzelerin Acil Müdahale Proje ve Uygulamaları" işinin ihalesi Temmuz 2023 itibarıyla gerçekleştirilmiş olup iş devam etmektedir. Bu kapsamda, Çiftkapı ile Urfa Kapı arasındaki 15,16,17,18,19 ve 20 No.lu burçlar ve ara sur duvarlarının restorasyonu yapılmaktadır.

Ayrıca, 7. Etap işi kapsamında Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından 12 burç ve beden duvarlarının restorasyonuna Ağustos 2023 itibarıyla başlanılmış olup iş devam etmektedir.

Bakanlığımız Yatırım Programındaki ödenekler çerçevesinde, tüm proje ve restorasyon işleri yürürlükteki mevzuat doğrultusunda yürütülmekte olup Dünya Miras Listesi'nde yer alan önemli bir kültür varlığımız olan Diyarbakır Surları'nda korumaya yönelik bütüncül ve sürdürülebilir önlemler alınmaktadır.